

منظومه قرآنی شماره (۱۶) : { سوره: زلزال (۹۹) آیه: ۱ تا ۸ }

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (۱) وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (۲)

وقتی زمین با لرزشی بسیار شدید لرزانده شود * و زمین بارهای سنگین خود را برون افکند.

- در آستانه برپائی دادگاه قیامت « چهره حقیقی » آسمان ها و زمین با حوادثی بسیار عجیب و عظیم نمایان می شود.
- آن روز زمین با « لرزشی بسیار شدید، زیر و رو » می شود لذا قرآن به « ما » هشدار می دهد که آن حادثه چنان شدید است که زن شیرده فرزند شیرخوار خود را رها و زن باردار فرزندش را می اندازد و مردم بدون آنکه مست کننده ای خورده باشند رفتار مستانه دارند: يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (۱) يَوْمَ تَرْوُنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَ تَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَ تَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَ مَا هُمْ بِسُكَارَى وَ لَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ (حج/۲)

- **أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا:** با آن زلزله شدید، زمین « محتویات سنگین » خود را « بیرون می آورد. » غالب مفسرین فرموده اند: منظور « زنده شدن مُردگان » است اما طبق آیه « إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ » (عادیات/۹) و « إِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ » (أنفطار/۴) و به استناد چند آیه بعد ظاهراً « این نظر درست نیست » و احتمالاً منظور « إفساء فجایع تلخ » است.

و قَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا (۳) يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (۴) بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا (۵)

و وقتی زمین اخبارش را طبق وحی الهی به او باز گوید، هر انسانی می پرسد: زمین را چه شده؟

- پس « إفساء اخبار » زمین برای « همه مردمی که دوباره زنده شده اند » بسیار « تعجب آور » خواهد بود.
- **تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا:** « محتویات سنگین زمین » نمی تواند جسد مُردگان باشد بلکه « اخبار ظلم ها و فجایع بشر » در طول تاریخ و گزارش: حادثه سوزاندن مردم زنده توسط اصحاب اخدود، خیانت های سقیفه، حماقت های صفین، فاجعه جانسوز و تلخ کربلاء، جنایات منافقین کوردل، جنایات صربها در بوسنی، فجایع وحشتناک آمریکا در ویتنام، صهیونیسم در فلسطین و وهابی ها، طالبان و داعش در افغانستان، ایران، عراق، سوریه، لیبی، نیجریه می باشد، تا « نقش مردم » و « نحوه واکنش آنها » نسبت به آن فجایع معلوم و « حسابرسی آنها » با دقت انجام شود.
- « إفساگری زمین »، « خودسرانه » نیست بلکه طبق « فرمان الهی » است که به زمین « وحی » می شود.

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيرُوا أَعْمَالَهُمْ (۶)

آن روز اقشار مردم در (عرصه قیامت) پخش می شوند تا نتیجه کارهایشان به آنها نمایانده شود.

- آن روز با « إفساگری زمین »، « فجایع و جنایات مستکبرین » و « نتیجه حمایت برخی از مردم از آنها » برای « همه مردم »، « تجسم » پیدا می کند تا « جنایتکاران و حامیان آنها » نتوانند کارشان را « انکار » کنند.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (۷) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (۸)

پس هر که به وزن ذره ای نیکی کند آن را می بیند و هر که به وزن ذره ای بدی کند آن را می بیند.

- « مردم » در دادگاه عدل الهی با هم « برابرند » و فقط « أعمال خیر یا شر آنها » جایگاه آنها را معین می کند.
لذا « حضرت لقمان » علیه السلام به ما و فرزندش تذکر داده که اگر به وزن دانه خردلی کار نیک یا بد داشته باشید و اگر آن کار در دل سنگ یا در اوج آسمان یا درون زمین باشد، خداوند آن را در قیامت برای حسابرسی حاضر می کند: يَا بُنَيَّ! إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ (لقمان/۱۶)
- پس ۱- نتیجه اعمال بشر فقط در قیامت رخ می دهد، ۲- زمین، رفتار خوب و بد ما را ضبط و در آخرت إفساء می کند.

« خدایا! انسی ما را با قرآن و فهم ما را از کلام نورانیت روزافزون فرما تا در قیامت سرافکنده نباشیم. »